

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс на НСА „В. Левски“ за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.6. Спорт, специалност „Спортен мениджмънт“, за нуждите на катедра „Мениджмънт и история на спорта“ с единствен кандидат гл.ас.Десислава Стефанова Илиева, доктор, обявен в ДВ,бр.96 от 11.11.2025 г.

Рецензент: Проф. Йордан Калайков,ДН

Кандидатът за доцент гл.ас Десислава Илиева, д-р, е родена на 03.04.1987 г. в гр.Благоевград. През 2010 г. завършва НСА с две специалности – треньор по таекуондо и учител по ФВ. В СДК – получава свидетелство по „Спортна журналистика“. През 2012 г. придобива едновременно ОКС „Магистър“ в НСА и ВА, съответно по „Спортен мениджмънт“ и „Публични комуникации в сигурността и отбраната“. Удостоена е с ОНС „Доктор“ през 2015 г. От 2013 г. е редовен преподавател по спортен мениджмънт към катедра „Мениджмънт и история на спорта“.

Гл. ас. Десислава Илиева е изграден специалист в областта на спортния мениджмънт и маркетинг. Проявява подчертан интерес към иновациите и стремеж да обогатява своите компетенции. Това мнение потвърждавам от нейната професионална и обществена изява и лични впечатления като колега и неин преподавател по мениджмънт.

Освен преподавателската и научната си дейност гл. ас. Десислава Илиева е председател на БФ „Спорт за всички“ и генерален директор на RG „Спорт България“. Очертавайки личностните и професионални качества на кандидата за „доцент“, правят впечатление разностранните и компетенции извън спорта - владее на цифровите умения и три чужди езика – английски, гръцки и руски. Комуникационните и междуличностни умения са свързани с работа в екип, вземане на решения, тяхната реализация и контрол, както и логистика на спортни събития.

Част от разностранната изява на гл.ас. Десислава Илиева са участия в национални /7 като ръководител/ и европейски проекти по програма „Еразмус +“ – BRISWA, 2017 г. Участва в конгреси /2014 - 2024г./, за които притежава сертификати и грамоти. Автор е на

научни публикации в индексирани издания у нас и в чужбина. Фактологията за тези твърдения е представена коректно.

Илиева е автор на монография „Мениджмънт на спорта за всички, политики и практики“ /2025 г./. Защитила е докторат на тема „Маркетинг на спорта за всички,“ /2015г./. Изследванията и получените резултати представят гл. ас. Илиева като утвърден научен работник. Освен това, тя е титулярен преподавател с пълен хорариум в бакалавърски и магистърски ОКС.

В съответствие със закона за развитието на академичния състав и правилника за придобиване на научни звания и заемане на академични длъжности в НСА са представени, както следва: автореферат на докторат, монография и списък с 9 публикации /от №1 до №9/ в научни списания и сборници. В 3 от публикациите е самостоятелен автор, а в 6 – съавтор. От тях в 4 е първи автор, а в 2 втори. Публикациите за придобиването на ОНС „доктор“, както и автореферата не подлежат на рецензиране.

Научните интереси на гл.ас. Десислава Илиева са в разнообразен диапазон, но могат да се открият няколко постоянни теми, свързани предимно с маркетинга и мениджмънта на спорта за всички, в т.ч., политики и практики. **Специално внимание отделям на теоретическите и научно-приложни резултати от тези проучвания.**

На първо място поставям изследванията, представени в монографията в качеството и на хабилитационен труд. **Считам, че трябва да се открие методологичният подход на автора при третирането на проблематиката.** Анализират се същността, мястото и социалните функции на спорта за всички през призмата на международни и европейски документи, като се акцентира на европейския децентрализиран модел. **В това отношение проличава систематизацията на иначе разнопосочната и сложна материя като е създадена собствена изследователска рамка основана на препоръките от Европейската комисия. В представената монография са разработени подходи и модели за адаптация на политики и практики в различни национални системи по посока на единна европейска политика. Определено считам, че към тази тематика се подхожда иновативно и нестандартно от Илиева. Това е принос към теорията и практиката на спорта за всички.**

В контекста на постигнатото разглеждам и изследванията, свързани с **експертната оценка на състоянието и развитието на системата на спорта за всички, извършена за първи път в България /№6/.** Чрез конкретни факти се прави изводът, че има разминаване между приети национални политики и реалното им

прилагане. Актуални са проучванията относно влиянието на социалните мрежи върху развитието на СК в областта на спорта за всички /№2/.

Приложна насоченост имат и разработките, третиращи маркетингът на спорта за всички, основан на отношения с потребителите. Дефинирани са 5 нива на взаимоотношения /№1/. **Проучена е реализацията на национални младежки политики чрез програмно-проектен подход /№5/.** Изследвано от авторски колектив е значението на социалните функции на спорта за всички /№7/.

С по-различна тематична насоченост, но полезни за практиката, са проучванията за мениджмънта на спортни събития с оглед създаване на бизнес модел за управление /асоциация по минии футбол /№4/. Предмет на проучване са доброволчеството при организирането и провеждането на спортни събития /№8/, както и влиянието на емоционалната интелигентност върху професионалната реализация на студенти по спортен мениджмънт /№3/.

Би могло да се отправят и някои критични бележки, които обаче не са от такова естество, че да влияят на общото впечатление и оценката на научната продукция. Считам, че участието в проучвания, предимно в съавторство, не е в съответствие с качествата и възможностите на д-р Илиева, тъй като тя обикновено е първи и водещ автор. Също така насочването към сравнително разнорасчната тематика, от една страна илюстрира разностранните и интереси, но от друга, не допринася за очертаване и задълбочаване на основните научни предпочитания. Отдавам всичко това на младостта, креативните възможности и факта, че настоящият конкурс е само етап от формирането на гл.ас. Десислава Илиева, доктор, като сериозен учен с бъдеще.

ОСНОВНИ НАУЧНИ ПРИНОСИ

1. Разширено теоретично и интердисциплинарно разбиране за мениджмънта в социалната система „Спорт за всички“, която е със специфични функции и представлява съвременна публична политика в ЕС.
2. Чрез обстоен експертен анализ и на основата на добрите практики в 27 държави от ЕС са очертани стратегически насоки и маркетингов подход за усъвършенстване на националната система „Спорт за всички“.

3. Научно обосноваван и аргументиран е програмно-проектния подход за оптимизиране на държавните младежки политики в България, в т.ч. "Спорт за всички".

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Гл.ас. Илиева притежава неоспорима научна компетентност в съвременната спортна наука и в частност теорията и практиката на спорта за всички. Това я превръща във водещ специалист в тези област.
2. Резултатите от изследванията са публикувани в реферирани, индексирани и научно рецензирани издания. Цитирана е в публикациите на редица автори / 9/.
3. Тя е титулярен преподавател по спортен мениджмънт в ОКС „Бакалавър” и „Магистър” с пълен норматив.
4. Била е ръководител на 7 национални проекти, а има и участие в международни. Била е научен ръководител на 4 успешно защитени дипломни работи на студенти.
5. Представените наукометрични данни напълно отговарят на изискванията, предвидени в закона за развитие на академичния състав и правилника на НСА за научните степени и академичните длъжности.

На основата на гореизложеното, убедено считам, че са налице всички законови предпоставки и аргументи гл. ас Десислава Илиева, д.р, да бъде избрана от научното жури за „доцент” на НСА” в професионално направление 7.6. „Спорт”, специалност „Спортен мениджмънт“, за нуждите на катедра «Мениджмънт и история на спорта».

04.02.2026 г. РЕЦЕНЗЕНТ: Проф. Йордан Калайков, Д.Н.

/...../

REVIEW

of the competition held by the National Sports Academy "V. Levski" for the academic position of "associate professor" in the field of higher education 7. "Healthcare and Sports," professional direction 7.6. Sports, specialty "Sports Management", for the needs of the Department of "Management and History of Sports" with the sole candidate Chief Assistant Desislava Stefanova Ilieva, PhD., announced in State Gazette No. 96 of 11.11. 2025.

Reviewer: Prof. Yordan Kalaykov, DSc.

The candidate for associate professor, Chief Assistant Desislava Ilieva, PhD., was born on 03.04.1987 in Blagoevgrad. In 2010, she graduated from the National Sports Academy with two majors – taekwondo coach and physical education teacher. At the Postgraduate Qualification Center, she received a certificate in "Sports Journalism." In 2012, she obtained a Master's degree from the National Sports Academy and the Military Academy in Sports Management and Public Communications in Security and Defense, respectively. She was awarded a Doctorate in 2015. Since 2013, she has been a regular lecturer in sports management at the Department of Management and History of Sport.

Chief Assistant Desislava Ilieva is an established specialist in the field of sports management and marketing. She shows a keen interest in innovation and a desire to enrich her competencies. I confirm this opinion based on her professional and public performance and my personal impressions as a colleague and her lecturer in management.

In addition to her teaching and research activities, Chief Assistant Desislava Ilieva is the President of the Bulgarian Sports for All Federation and the general director of RG Sport Bulgaria. When outlining the personal and professional qualities of the candidate for "associate professor," her diverse competencies outside of sports are impressive—she has digital skills and speaks three foreign languages: English, Greek, and Russian. Her communication and interpersonal skills are related to teamwork, decision-making, implementation and control, as well as the logistics of sports events.

Part of the diverse activities of Chief Assistant Desislava Ilieva include participation in national (7 as a leader) and European projects

under the Erasmus+ program – BRISWA, 2017. She has participated in congresses (2014-2024), for which she holds certificates and diplomas.

She is the author of scientific publications in indexed editions in Bulgaria and abroad. The facts supporting these statements are presented correctly.

Ilieva is the author of the monograph "Management of Sport for All, Policies and Practices" (2025). She defended her doctoral thesis on "Marketing of Sport for All" (2015). Her research and results present Chief Assistant Ilieva as an established researcher. In addition, she is a full-time lecturer in bachelor's and master's degree programs.

In accordance with the law on the development of academic staff and the regulations for acquiring scientific degrees and occupying academic positions at the NSA, the following are presented: a doctoral thesis, a monograph, and a list of 9 publications (No. 1 to No. 9) in scientific journals and collections. She is the sole author of 3 of the publications and co-author of 6. Of these, she is the first author in 4 and the second author in 2. The publications for the acquisition of the academic degree of "doctor" and the abstract are not subject to review.

The scientific interests of Chief Assistant Desislava Ilieva cover a wide range, but several recurring themes can be identified, mainly related to the marketing and management of sport for all, including policies and practices. I pay special attention to the theoretical and scientific-applied results of these studies.

First, I would like to highlight the research presented in the monograph as a habilitation thesis. I believe that the author's methodological approach to the subject should be highlighted. The essence, place, and social functions of sport for all are analyzed through the prism of international and European documents, with an emphasis on the European decentralized model. In this respect, the systematization of an otherwise diverse and complex subject matter is evident, as a separate research framework based on the recommendations of the European Commission has been created. The monograph presents approaches and models for adapting policies and practices in different national systems towards a unified European policy. I definitely think that Ilieva approaches this topic in an innovative and unconventional way. This is a contribution to the theory and practice of sport for all.

In the context of what has been achieved, I also consider the research related to the expert assessment of the state and development

of the system of sport for all, carried out for the first time in Bulgaria. /No. 6/ Specific facts lead to the conclusion that there is a discrepancy between adopted national policies and their actual implementation. Studies on the influence of social networks on the development of sports clubs in the field of sport for all are relevant /No. 2/.

Developments dealing with the marketing of sport for all based on consumer relations also have practical relevance. Five levels of relationships are defined /№1/. The implementation of national youth policies through a program-project approach has been studied /№5/. A team of authors has researched the importance of the social functions of sport for all /№7/.

With a different thematic focus, but useful for practice, are studies on the management of sporting events with a view to creating a business model for management /mini-football association /№4/. The subject of the study is volunteering in the organization and conduct of sporting events (No. 8), as well as the influence of emotional intelligence on the professional realization of students in sports management (No. 3).

Some critical comments could be made, but they are not of such a nature as to affect the overall impression and assessment of the scientific output. I believe that participation in studies, mainly as a co-author, is not in line with Dr. Ilieva's qualities and capabilities, as she is usually the first and leading author. Furthermore, her focus on relatively diverse topics, on the one hand, illustrates her wide-ranging interests, but on the other hand, does not contribute to the delineation and deepening of her main scientific preferences. I attribute all this to her youth, creative potential, and the fact that the current competition is only one stage in the development of Chief Assistant Desislava Ilieva, PhD, as a serious scientist with a promising future.

MAIN SCIENTIFIC CONTRIBUTIONS

1. Expanded theoretical and interdisciplinary understanding of management in the social system "Sport for All," which has specific functions and represents contemporary public policy in the EU.
2. Through a thorough expert analysis and based on good practices in 27 EU countries, strategic guidelines and a marketing approach for improving the national "Sport for All" system have been outlined.

3. The program-project approach for optimizing state youth policies in Bulgaria, including "Sport for All," is scientifically substantiated and well-argued.

CONCLUSION

1. Chief Assistant Ilieva possesses indisputable scientific competence in contemporary sports science and, in particular, in the theory and practice of sports for all. This makes her a leading specialist in these fields.

2. The results of her research have been published in refereed, indexed, and peer-reviewed publications. She has been cited in the publications of a number of authors. /9/

3. She is a full-time lecturer in sports management at the Bachelor's and Master's degree programs.

4. She has been the leader of seven national projects and has also participated in international projects. She has been the scientific supervisor of four successfully defended student theses.

5. The presented scientometric data fully meet the requirements set forth in the law on the development of academic staff and the NSA regulations on scientific degrees and academic positions.

Based on the above, I firmly believe that all legal prerequisites and arguments are in place for Chief Assistant Desislava Ilieva, PhD., to be elected by the scientific jury as an associate professor at the National Sports Academy in professional field 7.6. "Sports," specialty "Sports Management," for the needs of the Department of "Management and History of Sports."

04.02.2026

REVIEWER: Prof. Yordan Kalaykov, DSc.